

ELŐTERJESZTÉS

A Képviselő-testület 2022. július.....²⁷.....-i rendes/rendkívüli ülésére

- Tárgy:** A Veresegyház külterület, alábbi helyszíni megjelölésű víztározó és rekreációs tó hivatalos elnevezése
(Folyás-patak 1+070 – 1+400 km szelvényei között, a Veresegyház 014/66, 018/7, 018/9, 018/10, 019, 020, 021, 022, 024, 027/1, 030 és 031/15 hrsz. alatti ingatlanokon létesített völgyzárógátas tározó)
- Készítette:**
dr. Capuano Judit igazgatási ügyintéző
- Egyeztetve:**
Balog Erzsébet Igazgatási osztályvezető
- Ellenjegyezte:**
Garai Tamás jegyző
- Tárgyalta:** Ügyrendi, Jogi és Közbiztonsági Bizottság

Az előterjesztés nyílt/zárt ülésen tárgyalható.
A döntés elfogadásához egyszerű/minősített döntés szükséges.

Előterjesztés

Tárgy: A Veresegyház külterület, alábbi helyszíni megjelölésű víztározó és rekreációs tó hivatalos elnevezése
(Folyás-patak 1+070 – 1+400 km szelvényei között, a Veresegyház 014/66, 018/7, 018/9, 018/10, 019, 020, 021, 022, 024, 027/1, 030 és 031/15 hrsz. alatti ingatlanokon létesített völgyzárógátas tározó)

Tisztelt Képviselő-testület!

Fenti helyrajzi számú ingatlanokon létesített völgyzárógátas tározó sportolási és rekreációs lehetőségeket is magában foglaló turisztikai fejlesztési terve, Álomhegyi-tó néven vált ismertté. A víztározó ezen elnevezése azonban hivatalosan nem szerepel a földrajzi névtárban, így az erre irányuló hivatalos eljárás kezdeményezése szükségessé vált a koncepció megvalósulásának jelen szakaszában.

A magyarországi hivatalos földrajzi nevek megállapításáról és nyilvántartásáról szóló **303/2007.(XI.14.) Korm. rendelet** (a továbbiakban: Korm. rendelet) alapján a térképészetért felelős miniszter mellett működő **Földrajzinév-bizottság** (továbbiakban: Bizottság) feladata a hivatalos földrajzi nevek megállapítása. (A kormány térképészetért felelős tagja a Miniszterelnökséget vezető miniszter.)

A Bizottság az alábbi névtípusba tartozó hivatalos földrajzi neveket állapítja meg:

- országos jelentőségű domborzat- és tájnév
- területnév
- természetvédelmi név
- **víznév**
- országos jelentőségű közlekedési és hírközlési név.

E névtípusokhoz tartozó hivatalos földrajzi nevek megállapítására (illetve a meglévő hivatalos földrajzi nevek megváltoztatására) javaslatot tehet a Korm. rendeletben megjelöltek szerinti miniszter – víznevek esetében a vízgazdálkodásért felelős miniszter (pillanatnyilag a belügyminiszter).

Fontos azonban, hogy ezek a javaslatok az érintett településeken, térségekben élők, az ott működő gazdasági, civil szervezetek számára is elfogadhatók legyenek, ezért van lehetőség arra, hogy - a javaslattételre kizárólagos miniszteri hatáskört előíró esetekben is - az új földrajzi név megállapítását (vagy a meglévő név módosítását) alapos indokkal az érintett önkormányzat kezdeményezze a miniszternél.

A helyi javaslat kialakítását segítő a mellékletben olvasható Veresegyház tavainak névhasználatáról egy kisebb történeti kitekintés, melyből idézek egy rövidebb ismertetőt a konkrét földrajzi területre vonatkozóan:

„A jelenünkben az Ivacsok szomszédságában mesterségesen kiépülő Álomhegyi-tó ma használt és elterjedt névváltozatának eredete a 19. század második feléig vezethető vissza, különböző formákban (Álomhegy, Álom-hegy). Eredetére utaló konkrét adatunk nincsen, de a sík vidékeken nem ritka, hogy az alig kiemelkedő kisebb részeket hegynek vagy dombnak mondják, az ún. „Laposok” ellenpárjaként. (Veresegyházon a közelben szintén találunk korábban „Laposi dűlő”, jelenleg „Laposok” nevű városrészt.) Maga a terület a késő középkortól a váci püspökség birtoka volt, térképi jelölése („Álomhegy”) először a tagosítási térképeken tűnik fel (1857-64). A dokumentumok szerint a parcellázás nem terjedt ki Álomhegy egészére, keleti sávját – a mai tó méretét is meghaladóan – egyben tartották és „Álomhegytő” elnevezéssel csak legelőként hasznosították. (A névben szereplő „tó” a tágabb terület vízrendszeréhez kapcsolódására utal.)

Elmondhatjuk tehát, hogy az „Álomhegyi-tó” elnevezés történeti gyökerű és illeszkedik a város azon több évtizedes törekvésébe, mellyel a korszerű névhasználatban is a tradíciókat tekinti iránymutatónak.”

Fentieknek megfelelően – tekintve, hogy a Bizottság döntési gyakorlata során elsődlegesen a történelmileg kialakult elnevezéseket részesíti előnyben – javaslom, hogy az **Álomhegyi-tó** elnevezés kerüljön a miniszterhez felterjesztésre.

Kérem tehát a tisztelt Képviselő-testületet, hogy fogadja el az Álomhegyi-tó elnevezést, mint a miniszterhez felterjesztendő javaslatot.

Veresegyház, 2022. július 25.

Cserhádi Ferenc
alpolgármester

Melléklet:

Az Álomhegyi-tó névhasználat története dióhéjban

Határozati javaslat:

- 1.) Veresegyház Város Önkormányzat Képviselő-testülete tárgyi víztározónak elfogadja az Álomhegyi-tó elnevezést, mint a miniszterhez felterjesztendő javaslatot.
- 2.) A képviselő-testület felhatalmazza Veresegyház Város polgármesterét, hogy a tárgyi víztározó hivatalos nevének megállapítását kezdeményezze a belügyminiszternél.

Határidő: azonnal

Felelős: Polgármester

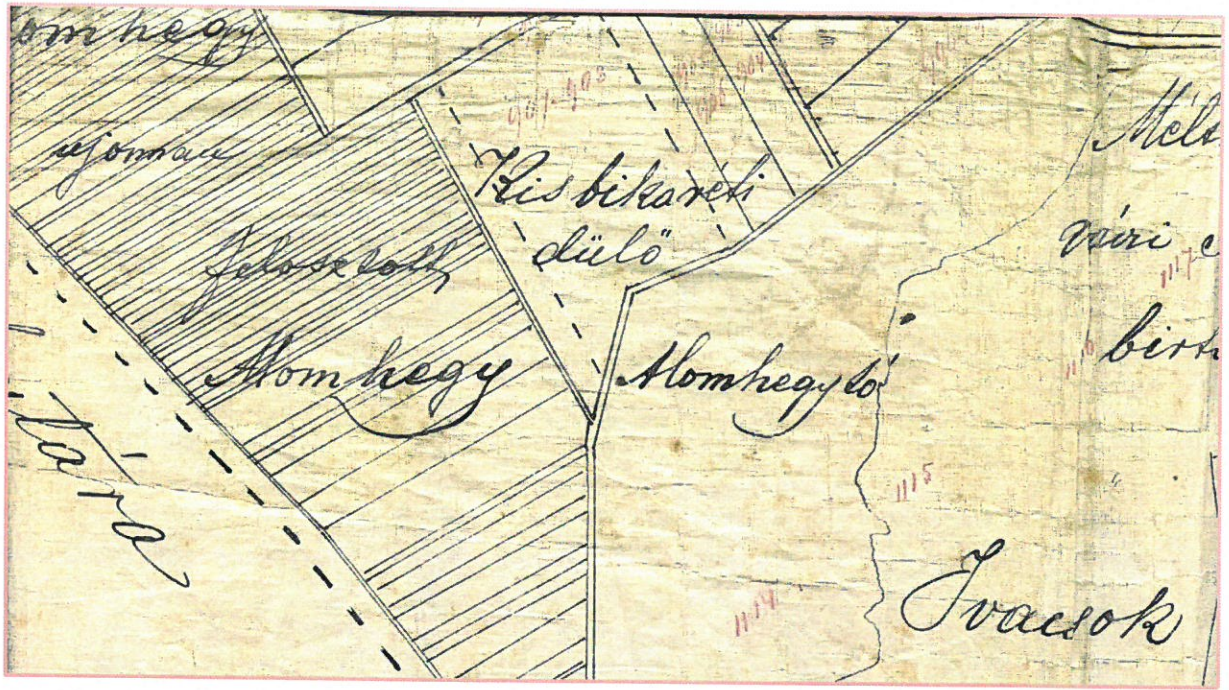
AZ ÁLOMHEGYI-TÓ NÉVHASZNÁLAT TÖRTÉNETE DIÓHÉJBAN

Veresegyház jelenlegi tavainak (Öreg- vagy Malom-tó, Pamut-tó, Ivacsi-tó) történetében közös vonás, hogy mindegyikük mesterséges módon jött létre. Legkorábbi ismert okleveles forrásunk szerint – az Öreg-tó elődjeként – 1430-ban már egy helyiek által mélyített, „Lábastó”-nak elnevezett halastó járult hozzá az itt élők ellátásához, s hogy ez tartósan fennmaradt, a Rozgonyi-hagyatékot rögzítő 1498-es településleltár, majd századokkal később az első katonai felmérés (1782–85) térképszelvénye erősíti meg. A 20. században a Szódrákosi-patak további duzzasztásával alakították ki a Pamut-tavat (1980), néhány évre rá pedig az Ivacsi-tavat (1989).

A tavak elnevezésében jellemzően a történeti szempontok domináltak. Amennyire időben visszakövethető, az Öreg-tó esetében a feledésbe merült „Lábastó” helyett a köznyelvben a 19. század végén terjedt el – amolyan szinonimaként – az „öreg” jelző, mint tulajdonnév, párhuzamosan a vízimalmokról kapott névvel (Malom-tó). (A malmok megszűnésével a 20. század közepétől vált általánossá az Öreg-tó elnevezés.) A Pamut-tó névadója az 1990 előtti korszakban működő Pamutnyomóipari Vállalat, amely anyagi erejével hozzájárult a létesítéshez, s amelynek civil szervezete (horgászegyesület) a mai napig használja és gondozza a tavat. Az Ivacsi-tó etimológiája szintén történeti eredetű: a területen a régészek kora Árpád-kori települést tártak fel (1976-77), melynek elnevezését („Iwach”, 1388) századokon át megőrizte az emlékezet.

A jelenünkben az Ivacsok szomszédságában mesterségesen kiépülő Álomhegyi-tó ma használt és elterjedt névváltozatának eredete a 19. század második feléig vezethető vissza, különböző formákban (Álomhegy, Álom-hegy). Eredetére utaló konkrét adatunk nincsen, de a sík vidékeken nem ritka, hogy az alig kiemelkedő kisebb részeket hegynek vagy dombnak mondják, az ún. „Laposok” ellenpárjaként. (Veresegyházon a közelben szintén találunk korábban „Laposi dűlő”, jelenleg „Laposok” nevű városrészt.) Maga a terület a késő középkortól a váci püspökség birtoka volt, térképi jelölése („Álomhegy”) először a tagosítási térképeken tűnik fel (1857-64). A dokumentumok szerint a parcellázás nem terjedt ki Álomhegy egészére, keleti sávját – a mai tó méretét is meghaladóan – egyben tartották és „Álomhegytő” elnevezéssel csak legelőként hasznosították. (A névben szereplő „tó” a tágabb terület vízrendszeréhez kapcsolódására utal.)

Összefoglalásként azt mondhatjuk, hogy az „Álomhegyi-tó” elnevezés történeti gyökerű és illeszkedik a város azon több évtizedes törekvésébe, mellyel a korszerű névhasználatban is a tradíciókat tekinti iránymutatónak.

„Álomhegy” és „Álomhegytő” elnevezések Veresegyház 1860-as tagosítási térképén. (Városi Múzeum, Veresegyház)